

MEĐUNARODNA SARADNJA PORESKIH UPRAVA

Srbija skinuta sa sive liste poreskih jurisdikcija EU

Srbija je skinuta sa sive liste poreskih jurisdikcija Evropske unije, odnosno, liste jurisdikcija koje ne saradju u poreskim pitanjima. Ova promena je direktna posledica činjenice da je Srbija u julu 2019. godine potpisala Konvenciju o multilateralnoj administrativnoj saradnji (Convention on Mutual Administrative Assistance in Tax Matters – MAC), koja je 30. 08. 2019. godine potvrđena u Skupštini Srbije, a definitivno stupa na snagu 1. 12. 2019. godine.

Naime, EU je u decembru 2017. godine izradila crnu i sivu listu poreskih jurisdikcija, nakon što su detektovani načini na koje kompanije i pojedinci nastoje da izbegnu poreske obaveze. Mesto na sivoj ili crnoj listi za države znači lošiju reputaciju i strože kontrole u transakcijama sa EU. Inicijalno, na sivoj listi se nalazilo 47 jurisdikcija. Siva lista bi trebalo da sadrži zemlje za koje se takođe smatra da nemaju poresku politiku usklađenu sa EU, ali su se obavezale na promenu svojih poreskih pravila.

Sva velika multinacionalna preduzeća (MNE) dužna su da pripreme izveštaj po državama (Country-by-country report) sa zbirnim podacima o globalnoj alokaciji i prihodima, dobiti, plaćenim porezima i ekonomskim aktivnostima među poreskim jurisdikcijama u kojima posluju

Podstaknuta nizom skandala koji su otkrili prakse kompanija i pojedincova koji žele da smanje svoje račune za porez, uključujući curenje podataka Paradise Papers (globalna istraga koja je otkrila offshore aktivnosti nekih od najmoćnijih ljudi na svetu), EU

je pojačala svoje napore u borbi protiv izbegavanja poreza. EU očekuje da će preduzimajući koordinisano delovanje kao blok moći da se snažnije suoči sa jurisdikcijama koje imaju poreski sistem sličan „poreskim rajevima“. Budući da trenutno nedostaje uvodenje konkretnih sankcija zbog kršenja EU standarda, pitanje je koliko liste zaista služe kao pokretač promena.

Evropska komisija je 10. oktobra 2019. godine uklonila Srbiju sa sive liste nakon što je ocenila da je ispunila svoje obaveze o usklađivanju svojih poreskih pravila sa standardima EU, i to čak pre predviđenog roka. Savet ministara finansija EU je takođe sa sive liste uklonio i Albaniju, Švajcarsku, Kostariku i Mauricijus, ostavljajući 32 poreske jurisdikcije na sivom spisku, uključujući Australiju, Tajland, Tursku i Maroko. Sa crne liste su istovremeno uklonjeni Ujedinjeni Arapski Emirati, dok su Maršalska ostrva prebačena sa crne na sivu listu. Na crnoj listi su ostale Američka Samoa, Belize, Fidži, Guam, Oman, Samoa, Trinidad i Tobago, Vanuatu i Američka Devičanska Ostrva.

Konvenciju o multilateralnoj administrativnoj saradnji su zajednički razvili OECD i Savet Evrope 1988. godine, a Protokolom je izmenjena 2010. godine. Konvencija olakšava međunarodnu saradnju s ciljem boljeg rada nacionalnih poreskih zakona, poštujući osnovna prava poreskih obveznika, i to tako što omogućava sve postojeće oblike administrativne saradnje između država u proceni i naplati poreza. Ova saradnja obuhvata razmenu informacija, uključujući i automatsku razmenu kao i povraćaj inostranih poreskih potraživanja.

U svetlu povećanja transparentnosti našeg poreskog sistema kroz izme-

Piše: Jelena Mihić Munjić, direktorka KRESTON MDM društva za reviziju*

ne Zakona o porezu na dobit pravnih lica očekuje se propisivanje dodatnog izveštavanja u vezi sa poslovanjem u okviru međunarodnih grupa, koji je već implementiran u skoro svim ze-

Evropska komisija je 10. oktobra 2019. godine uklonila Srbiju sa sive liste nakon što je ocenila da je ispunila svoje obaveze o usklađivanju svojih poreskih pravila sa standardima EU, i to čak pre predviđenog roka

mljama Evrope. Sva velika multinacionalna preduzeća (MNE) dužna su da pripreme izveštaj po državama (Country-by-country report) sa zbirnim podacima o globalnoj alokaciji i prihodima, dobiti, plaćenim porezima i ekonomskim aktivnostima među poreskim jurisdikcijama u kojima posluju. Ovaj izveštaj se dostavlja poreskim upravama u ovim jurisdikcijama.

CbC report će se podnosi najkasnije u roku od 12 meseci od isteka poslovne godine, a prva primena se očekuje za poreski period koji počinje u 2020. godini.

*KRESTON MDM je društvo za reviziju, finansijski i računovodstveni konsulting osnovano 2005. godine kao MDM Revizija. Od februara 2015. godine MDM Revizija je ekskluzivni član za Srbiju KRESTON International